

Naziv kolegija	EUROPSKO MEĐUNARODNO PRIVATNO PRAVO I PROCESNO PRAVO	
Nastavnici	Prof. dr. sc. Hrvoje Sikirić Prof. dr. sc. Vilim Bouček Izv. prof. dr. sc. Davor Adrian Babić	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	Izborni, II. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	Interaktivni oblik nastave – predavanja i konzultacije.	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	6	
Broj sati po semestru	36	
Ciljevi kolegija		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznati doktorande s općim znanjima o nastanku, razvitku, ustroju kao i važnosti suvremenog europskog međunarodnog privatnog prava i time omogućiti svestranije i bolje razumijevanje posebnih pitanja današnjeg europskog međunarodnog privatnog prava u rješavanju privatnopravnih situacija s prekograničnim i međunarodnim obilježjem. 2. Usvojiti opća znanja o uređivanju prekograničnih/međunarodnih privatnopravnih odnosa s EU obilježjem i posebna znanja koja se odnose na ugovorne i izvanugovorne (deliktne) odnose. 3. Kod doktoranada razviti razumijevanje razvoja europskog međunarodnog procesnog prava od Bruxelleske konvencije iz 1968. do Uredbe 1215/2012. 4. Osposobiti doktorande za primjenu relevantnih pravnih izvora kako bi riješili pitanje koje je pravo mjerodavno za konkretan odnos te razumjeli kako se odvija postupak s međunarodnim obilježjem prema pravnim izvorima Europske unije. 		
Sadržaj kolegija		
<p>I. Opći dio</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Pojam europskog međunarodnog privatnog prava. 1.2. EU i europeizacija međunarodnoga privatnoga prava. 1.3. Povijest razvitka europskoga međunarodnoga privatnoga prava. 2. Pravni ustroj europskoga međunarodnoga privatnoga prava: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Ugovor iz Amsterdama iz 1997. 2.2. Ugovor iz Nice iz 2001. 2.3. Ugovor iz Lisabona iz 2007. 2.4. Legislativna nadležnost EU za rješavanje privatnopravnih situacija s prekograničnim/međunarodnim obilježjem. 2.5. Vanjska nadležnost EU i europsko međunarodnog privatno pravo 2.6. Pravni ustroj europskoga međunarodnoga privatnoga prava prema Ugovoru o europskom ustavu. 3. Izvori europskoga međunarodnoga privatnoga prava u širem smislu 4. Uloga Suda Europske unije (Europskoga suda) u sustavu europskoga i autonomnoga međunarodnoga privatnoga prava 5. Utjecaj ljudskih prava kao posebne sastavnice europskoga prava na međunarodno privatno pravo 6. Utjecaj temeljnih sloboda iz Ugovora o načinu funkcioniranja EU na međunarodno privatno pravo 7. Važnost primarnoga asocijacijskoga prava za hrvatsko međunarodno privatno pravo II. II. Posebni dio – mjerodavno pravo <ol style="list-style-type: none"> 1. Rimski konvencija o mjerodavnom pravu za ugovorne obveze iz 1980. 2. Uredba (EZ) br. 593/2008 o pravu mjerodavnom za ugovorne obveze (Rim I) <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Polje primjene uredbe 2.2. Poveznice 		

- 2.2.1. Autonomija stranaka
- 2.2.2. Mjerodavno pravo ako ne postoji izbor prava
- 2.3. Mjerodavno pravo za posebne vrste ugovora
- 2.4. Prisilni propisi
- 2.5. Ostala pitanja
- 3. Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 864/2007 o mjerodavnom pravu za izvanugovorne obveze od 11. srpnja 2007.
 - 3.1. Polje primjene uredbe
 - 3.2. Opće odredbe deliktneog statuta
 - 3.3. Posebne odredbe deliktneog statuta
- III. Međunarodno građansko procesno pravo
 - 1. O ujednačavanju europskoga prava
 - 1.1. Općenito
 - 1.2. Izvori prava
 - 1.3. Tumačenje
 - 1.4. O Luganskoj konvenciji o sudskoj nadležnosti, priznanju i ovrsi odluka u građanskim i trgovačkim predmetima
 - 1.5. Bruxellska konvencija iz 1968.
 - 2. Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 1215/2012. o sudskoj nadležnosti, priznanju i ovrsi odluka u građanskim predmetima od 12. prosinca 2012.
 - 2.1. Općenito
 - 2.2. Nadležnost
 - 2.2.1. Opća nadležnost
 - 2.2.2. Posebne nadležnosti
 - 2.2.3. Isključiva nadležnost
 - 2.2.4. Sporazum o nadležnosti
 - 2.3. Litispendencija
 - 2.4. Priznaje i ovrha
 - 2.5. Javne isprave i sudske nagodbe
 - 3. Ostali sekundarni izvori europskoga međunarodnoga procesnoga prava
 - 3.1. Uredba (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti i priznanju i ovrsi odluka u bračnim predmetima i predmetima roditeljske odgovornosti i o ukidanju Uredbe (EZ) br. 1347/2000
 - 3.2. Uredba (EZ) br. 1346/2000. od 29. svibnja 2000. o stečaju
 - 3.3. Uredba (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima („dostava pismena”), i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1348/2000
 - 3.4. Uredba (EZ) br. 1206/2001. od 28. svibnja 2001. o suradnji između sudova država ugovornica na predmetu izvođenja dokaza

Očekivani ishodi učenja

a) INTELEKTUALNE (KOGNITIVNE) VJEŠTINE:

ZNANJE I RAZUMIJEVANJE

Nakon uspješno savladanog predmeta doktorand će moći:

- **opisati** razdoblja razvoja nadležnosti Europske unije za donošenje propisa u području međunarodnog privatnog prava;
- **prepoznati** ulogu Suda Europske unije u stvaranju europskog međunarodnog privatnog prava;
- **objasniti** hijerarhiju izvora međunarodnog privatnog prava Europske unije;
- **prisjetiti se** polja primjene pravnih izvora Europske unije za područje međunarodnog privatnog prava i procesnog prava;
- **identificirati** redoslijed primjene poveznica za ugovorni i deliktneog statut;

- **diskutirati** o institutima poput dvostruke litispencije, prorogacije i tsl.;
- **prepoznati** pravilo o nadležnosti koje se primjenjuje na određenu situaciju s međunarodnim obilježjem;
- **samostalno objasniti** probleme koji bi se mogli pojaviti u primjeni izvora na europskoj razini.

PRIMJENA

Nakon uspješno savladanog predmeta doktorand će moći:

- **koristiti** pravnu literaturu i pravne izvore u znanstveno-istraživačkom radu;
- **demonstrirati** važnost svake pojedine institucije Europske unije za europsko međunarodno privatno pravo;
- **samostalno primijeniti** pravila primarnog prava Europske unije važna za međunarodno privatno pravo, pravila o međunarodnoj nadležnosti te priznanju i ovrsi stranih odluka te određivanju mjerodavnog prava u ugovornim i izvanugovornim odnosima;
- **ilustrirati** utjecaj ljudskih prava kao posebne sastavnice europskoga prava na međunarodno privatno pravo;
- **ilustrirati** važnost uredaba za međunarodno privatno pravo država članica Europske unije.

ANALIZA

Nakon uspješno savladanog predmeta doktorand će moći:

- **analizirati** utjecaj temeljnih sloboda Europske unije na međunarodno privatno pravo;
- **izdvojiti** odluke Suda Europske unije važne za vanjsku nadležnost Europske unije;
- **ispitati** putem znanstvenog istraživanja utjecaj Europske unije na stvaranje i razvoj europskog međunarodnog privatnog prava;
- **razlikovati** situacije na koje se primjenjuju europski izvori europskog međunarodnog građanskog procesnog prava od onih na koje se primjenjuju autonomni izvori;
- **analizirati** učinak izbora prava u ugovornim i izvanugovornim odnosima;
- **povezati** pravnu situaciju s odgovarajućim pravnim pravilom iz uredaba.

SINTEZA

Nakon uspješno savladanog predmeta doktorand će moći:

- **osmisliti** temu znanstvenog istraživanja;
- **predložiti** optimalan sud za rješavanje određenog spora s međunarodnim obilježjem;
- načelno **planirati** tijek sudskog postupka u zemljama članicama Europske unije.
- **formulirati** zaključke o pitanjima iz područja međunarodnog privatnog prava Europske unije.

VREDNOVANJE

Nakon uspješno savladanog predmeta doktorand će moći:

- **preispitati** učinke razvoja legislativne nadležnosti Europske unije;
- **vrednovati** ulogu svake pojedine institucije Europske unije za stvaranje europskog međunarodnog privatnog prava;
- **ocijeniti** utjecaj ljudskih prava na razvoj europskog međunarodnog privatnog prava
- **zaključiti** temeljem znanstvenog istraživanja jesu li potrebne promjene pravnih izvora Europske unije s ciljem učinkovitijeg rješavanja sporova s međunarodnim obilježjem.

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta doktorand će moći:

- izraziti se jasno i precizno, prikazujući stečene ishode učenja;
- provesti znanstveno istraživanje o temama europskog međunarodnog privatnog i procesnog prava;
- argumentirati svoje stavove o pitanjima iz europskog međunarodnog privatnog i procesnog prava;

- diskutirati i argumentirati svoje stavove te stvarati zaključke o pitanjima iz europskog međunarodnog privatnog prava i procesnog prava.

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

U fazi pripreme nastavnog programa, kvaliteta se prati kroz usporedbu sa sličnim programima koji se izvode na drugim fakultetima (benchmarking). U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavniku osobno ili putem elektronske pošte. Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili znanja i vještine koji se stječu predmetom. Nadalje, nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Usmeni ispit.

Obveze studenata

Redovno pohađati nastavu i aktivno u njoj sudjelovati te uredno ispunjavati obaveze koje odredi nastavnik na predmetu i predviđene programom studija.

Obvezna literatura

Sajko, K. Međunarodno privatno pravo, 5. izdanje, Zagreb, 2009, (dijelovi knjige o hrvatskom i europskom međunarodnom privatnom i procesnom pravu).

Sajko, K. Uredba Europskog vijeća br. 44/2001. o sudskoj nadležnosti, priznanju i ovrsi odluka u građanskim i trgovačkim predmetima iz 2000., Zbornik PFZ, br. 3-4, 2003., str. 653 – 670.

Bouček, V. Izvori europskoga međunarodnoga privatnog prava, Zbornik PFZ, br. 3-4, 2003., str. 737 – 759.,

Bouček, V. Europsko međunarodno privatno pravo kao integracijsko pravo, Hrvatska pravna revija, br. 2, 2004, str. 1-13.

Bouček, V. Deliktни statut i nepošteno tržišno natjecanje u Uredbi Rim II, Liber Amicorum Krešimir Sajko, Pravni fakultet u Zagrebu, 2012. str. 17-32.

Bouček, V. Europeizacija deliktного statuta u suvremenom poredbenom međunarodnom privatnom pravu i Uredba Rim II, Hrvatska pravna revija, 7-8/2009, str. 77-88.

Bouček, V. Prijedlog Uredbe Rim II iz 2003. i opće odredbe deliktного statuta u hrvatskom Zakonu o međunarodnom privatnom pravu, u: „Europski sudski prostor“, Maribor, 2005.

Sikirić, H. Uredba Europskog Vijeća br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti i priznanju i ovrsi odluka u bračnim predmetima i predmetima roditeljske odgovornosti i o ukidanju Uredbe (EZ) br. 1347/2000, u: „Europski sudski prostor“, Maribor, 2005.

Jessel-Holst, Christa / Sikirić, Hrvoje / Bouček, Vilim / Babić, Davor: Međunarodno privatno pravo – Zbirka Odluka suda Europske Unije, Narodne novine, Zagreb, 2014.;

Vuković, Đ./ Kunštek, E. Međunarodno građansko postupovno pravo, Zagreb, 2005 Kropholler, J. Internationales Privatrecht, 6. Aufl., Tübingen, 2006., paragraf (poglavlje) 10.

Lasock, D./ Stone, P.A. Conflict of Laws in the European Community, Professional Books Limited, Abingdon, 1987.

Remien, O. European private international law, the European Community and its emerging area of freedom, security and justice, Common Market Law Review 38 (2001), str. 53-86

Czernich, D./ Tiefenthaler, S./ Kodek, G. E. Kurzkommentar – Europäisches Gerichtsstandsund Vollstreckungsrecht, 4. Aufl., Beč, 2015.

Kropholler, J./Hein, J., Europäisches Zivilprozessrecht, 10. Aufl., Heidelberg, 2017.

Briggs, A./Rees, P., Civil Jurisdiction and Judgments, London, 5. ed., 2009.

Gaudemet Tallon, H. Compétence et exécution des jugements en Europe, 5. ed, Paris, 2015.

Report on the Convention on the law applicable to contractual obligations by Mario Giuliano and Paul Lagarde, OJ C 282 p. 1 1980/10/31, Internet adresa: www.europa.int.

Green paper on the conversion of the Rome Convention of 1980 on the law applicable to contractual obligations into a Community instrument and its modernisation, COM(2002)654 final of 14.1.2003, Internet adresa: http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!DocNumber&lg=en&type_doc=COMfinal&an_doc=2002&nu_doc=654

Proposal for a Regulation of the European Parliament and the Council on the law applicable to non-contractual obligations (Rome II), COM/2003/0427 final - COD 2003/0168; Internet adrese: http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!DocNumber&lg=en&type_doc=COMfinal&an_doc=2003&nu_doc=427

Regulation (EC) No 864/2007 of the European Parliament and of the Council of 11 July 2007 on the law applicable to non-contractual obligations (Rome II), OJ L 199/40, 31. 7. 2007.

Report by Mr. P. Jenard on the Convention of 27 September 1968 on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters OJ C 59 p. 1 1979/5/3

Praksa Europskog suda u Luksemburgu, Internet adresa: www.curia.europa.eu.

Osnovna izborna literatura

Sajko, K. Perspektiva razvoja međunarodnog privatnog prava, o Bruxelleskoj i Luganskoj konvenciji i kako hrvatsko pravo uskladiti s tim europskim konvencijama, u: Hrvatsko građanskopravno uređenje i kontinentalni europski pravni krug, Zagreb, 1994., str. 208-268

Sajko, K. On Jurisdiction Agreement from the Perspective of Pan - European Unification of International Procedural Law, Essays, Voskuill, The Hague, str. 257-266,

Sajko, K. Towards Adaptation of the Croatian PIL to the EU Law, - Essays Sturm, Liege, 1999, II, str. 1629-1644,

Schlosser, P./Hess, B., EU-Zivilprozessrecht, 4. Aufl., München, 2015.

Geimer, R. Internationales Zivilprozeßrecht, 7. Aufl, 2014.

Rome Regulations – Commentary (Ed. Callies Graf-Peter), 2nd ed. Wolters Kluwer, 215 – str. 1-855;

Dickinson, Andrew: The Rome II Regulation – The Law Applicable to Non-Contractual Obligations, 2nd ed., Oxford University Press, Oxford, 2009.;

Leible, Stefan / Mankowski, Peter / Pabst, Steffen / Staudinger, Ansgar: Europäisches Zivilprozess- und Kollisionsrecht EuZPR / EUIPR – Kommentar – Band I Brüssel Ia-VO, 4. Aufl., Otto Schmidt Verlag, Köln, 2016.;

European Commentaries on Private International Law ECPII – Commentary – Brussels Ibis Regulation (Eds. Magnus, Ulrich / Mankowski, Peter), Otto Schmidt Verlag, Köln, 2016.;

Czernich, D./ Heiss, H. EVÜ – Das Europäische Schuldvertragsübereinkommen, Wien, 1999.

Babić, D. Posebna nadležnost za ugovorne sporove prema članku 5. stavak 1. Uredbe (EZ) 44/2001, u: „Europski sudski prostor“, Maribor, 2005.